

καὶ πεντακοσίας χιλιάδας τὸ ἔτος, μὴ ὑπολογιζομένων τῶν Κυριακῶν καὶ μὴ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν κλασμάτων!

Ἄλλ' ὁ Ἰωάννης μας δὲν ἐχάρη ἐπὶ πολὺ τὴν ἔκτακτον ταύτην εὐνοίαν τῆς τύχης. Ἀπέθανε φρικώδη θάνατον, καταπεσὼν ἐντὸς τοῦ φρέατός του. Θελήσας δηλαδή ποτε νὰ ἐπιδιορθώσῃ τὸν σωλῆνα τοῦ στομίου, ἐγλύστρησε καὶ πεφοβισμένοι οἱ διερχόμενοι ἐκεῖθεν τὸν εἶδον νὰ γείνη ἄφαντος διὰ παντός ἐντὸς τῆς ἀβύσσου ἐκείνης τοῦ πετρελαίου.

Αἱ φοβεραὶ πυρκαϊαὶ αἱ ἐνίοτε ἔχουσαι χώραν ἐν Εὐρώπῃ ἐνεκὰ τοῦ πετρελαίου, πολλάκις ἐτρόμαξαν τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐν τῇ Πενσυλβανίᾳ. Κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1862 συνέβη ἐν Ἰδιῶν τῆς Πενσυλβανίας καταστροφή, τῆς ὁποίας ἄλλην παρομοίαν δὲν ἔχουσι μέχρι τοῦδε ἀναγράφει τὰ χρονικά τοῦ εἶδους τούτου τῆς μεταλλείας. Ἐνῶ δηλαδή ὠρύττετο φρέαρ, αἰφνης στήλη πετρελαίου ἀναβλύζει ἐκ τῆς γῆς μέχρι 12 μέτρων ὕψους ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας. Ἡ ὑγρὰ στήλη ἔβραζε μετὰ δυνάμεως ἀπειλητικῆς καὶ ἐπλήρου τὸν ἀέρα πυκνοῦ νέφους. Ἀμέσως σβήνουσιν ὅλα τὰ φῶτα, τὰ ὁποία εὐρίσκοντο ἐκεῖ πλησίον, ἀλλ' ἐν μένει ἀναμμένος. Τὸ ρεῦμα ἀνάπτει, οἱ δὲ παριστάμενοι γίνονται θεατὰ μίᾳς τῶν τρομερωτέρων σκηνῶν, τὰς ὁποίας δύναται τις νὰ ἴδῃ. Κύματα ἀναμμένου πετρελαίου κυλινδουῦνται ἐπὶ τῆς γῆς, διαχέονται εἰς τὰς ὁδοὺς, γλυστρῶσι μετὰ ταχύτητος ἐπιφερούσης σκοτοδίνην καὶ εἰσρέουσιν εἰς τὰ γῆπεδα, εἰς ἃ ὑπάρχουσι ἄλλα φρέατα καὶ ἄλλα ἔργα ὀρυζέως πετρελαίου. Οἱ καίοντες οὗτοι ποταμοὶ διαδίδουσιν ἐν ἀκαρεῖ τὸ πῦρ εἰς τὰ ἐκεῖ εὐρισκόμενα πετρελαίουχα χαρέλια, τὰ ὁποία συντρίβονται ἀποδίδοντα ἦχον βαρὺν καὶ πένθιμον, ὡς ἂν ἠκούετο μακρὰν νὰ ἤχῃ τὸ κανόνιον, καὶ νέαν δίδουσι τροφήν εἰς τὴν πυρκαϊάν. Ἄνδρες, γυναῖκες, παιδία, ἐπειδὴ δὲν ἠδυνήθησαν ἐγκαίρως ν' ἀποφύγῃσι τὸν κίνδυνον, περιζώνονται ὑπὸ φλεγόντων ρυακίων καὶ ὀλοφύρονται γοερῶς πρὸ τοῦ θεαίου καὶ ἀφύκτου θανάτου. Αἱ φλόγες δολοῦν μεγεθύνονται καὶ διαχέουσι λαμπρὸν φῶς... Οὐδεμία ἀντίστασις εἶνε δυνατὴ κατὰ τῆς ἀκαθέκτου δυνάμεως τοῦ πυρός!

Εὐλόγως θὰ ἤρῳτα τις πῶς οὐσίαν τόσῳ ἐπικίνδυνον καὶ καταστρεπτικὴν δὲν ἀποβάλλουσιν οἱ ἄνθρωποι τῆς κοινῆς χρήσεως, ἢ πῶς ἡ ἀρχὴ ἀνέχεται τὴν χρῆσιν ταύτην. Μὴ λησμονώμεν ὅμως ὅτι ἂν τὸ ὀρυκτὸν ἔλαιον ἦνε ἐνίοτε ἀληθὴς μᾶστιξ, ὑπὸ τινος ὅμως ἐπόψεως εὐλόγως θεωρεῖται ὡς εὐεργέτημα. Εἶνε πηγὴ φωτισμοῦ οἰκονομικοῦ καὶ πολυτίμου διὰ τοὺς πενεστέρους. Ἡ φλόξ αὐτοῦ εἶνε λαμπρὰ καὶ καθαρὰ, παρέχει δ' οὕτω εἰς τοὺς πτωχοὺς φωτισμὸν ὁποῖον ἄλλοτε μόνον οἱ πλοῦσοι ἠδύναντο νὰ

ἔχουσι. Τὸ φυσικὸν πετρελαῖον εἶνε μαῦρον ὡς μελάνη, ἀλλ' ἀπὸ τούτου ἀποχωρίζονται διὰ τῆς διασαλάξεως ὑγρὰ διαυγέστατα ὡς πηγαῖον ὕδωρ. Διαφέρουσι δὲ κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς θέρσεως καὶ κατὰ τὴν πυκνότητα τὰ ὑγρὰ τὰ ἀποχωρίζόμενα ὡς εἶπομεν ἀπὸ τοῦ φυσικοῦ πετρελαίου. Τὰ μὲν εἶνε πολὺ πτητικὰ καὶ εὐφλεκτα καὶ ἀποτελοῦσι τὴν λεγομένην οὐσίαν (essence) τοῦ πετρελαίου, ἧτις εἶνε πολὺ ἐπικίνδυνος, τὰ δὲ εἶνε βαρύτερα, καὶ καίουσιν ἄριστα εἰς τοὺς συνήθεις λύχνους καὶ καλοῦνται φωτιστικὰ πετρελαία. Ὅταν τὸ κοινὸν πετρελαῖον ἦνε καλῶς παρεσκευασμένον δὲν ἀνάπτει εὐκόλως ἅμα τῇ ἐπαφῇ πρὸς φλόγα διὰ νὰ καύσῃ καλὰ πρέπει νὰ ἐμποτίσῃ τὴν θρυαλλίδα τοῦ λύχνου.

GASTON TISSANDIER.

ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

16.— Διατί ὅταν ἀνάπτωμεν πῦρ, ὁ καπνὸς ἀνέρχεται;

Διότι ὁ ἀτμοσφαιρικὸς ἀήρ, ὅστις καλύπτει καὶ περικυκλῶναι τὸ πῦρ, θερμαινόμενος ἐξογκοῦται, γίνεται ἐπομένως ἀραιότερος καὶ ἐλαφρότερος τοῦ περιβάλλοντος ψυχροῦ ἀέρος, διὰ τοῦτο καὶ ἀνέρχεται συμπαρασύρων καὶ τὰ μικρότατα μέρια τοῦ καπνοῦ, τὰ ὁποῖα καὶ αὐτὰ εἶναι ἐλαφρότερα τοῦ ἀέρος. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἀνέρχεται καὶ ὁ καπνὸς διὰ τὸν ὁποῖον καὶ ἐν τεμάχιον φελλοῦ π. χ. τὸ ὁποῖον βυθίζομεν εἰς τὸ ὕδωρ καὶ τὸ ὁποῖον ἔπειτα ἀφήνομεν ἐλεύθερον. Τοῦτο ἀνέρχεται καὶ ἐπιπλεῖ τοῦ ὕδατος.

Ο ΠΥΡΗΝ

Παιδίον τρώγει κεράσιον, καὶ ρίπτει τὸν πυρῆνα (κουκκοῦτσι) γέρον δὲ τις ἀναλαμβάνει τὸν πυρῆνα τοῦτον καὶ τὸν θάπτει εἰς χαιράφιον ἠροτριωμένον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ παιδίου, τὸ ὁποῖον γελᾷ διὰ τὴν τοιαύτην φροντίδα τοῦ γέροντος.

Μετά τινα χρόνον διαβαίνει πάλιν ἀπὸ τὸ ἴδιον μέρος, καὶ βλέπει ὅτι ὁ πυρῆν ἔγεινε μικρὸν δένδρον. Ὁ δὲ γέρον, ὅστις καὶ τότε εἶνε ἐκεῖ, τὸ κλαδεύει, τὸ ἐμβολιάζει, καὶ τὸ προσφυλάττει κατὰ πάσης ἐπιτηρείας.

— Πρὸς τί τόσος κόπος; λέγει τὸ μεिरάκιον. Ἄλλὰ ἀνδρωθεὶς καὶ διαβαίων τὸν κοινορτῶδη δρόμον τοῦ μέρους ἐκείνου, ἐπανευρίσκει τὸ δένδρον σκεπασμένον μὲ καρποὺς, οἱ ὁποῖοι τὸν δροσίζουσι, καὶ τέλος πάντων ἐννοεῖ τότε τὴν φρόνησιν τοῦ γέροντος.

Τίς ἐξ ἡμῶν δὲν ὑπῆρξεν ὅπως τὸ παιδίον

τοῦτο, καὶ ὁ ἀνὴρ οὗτος; Πόσα σχέδια δὲν ἐγκατελείψαμεν εἰς τὸν δρόμον, τὰ ὅποια ἀνέλαβε μεθ' ἡμᾶς φρονιμώτερός τις! Οἱ πλειότεροι ἄνθρωποι ζῶσι τυχαίως, χωρὶς ποσῶς νὰ συλλογισθῶσι, ὅτι πᾶν σπέρμα συλλεγόμενον γίνεται ἀρχὴ θέρους, καὶ ὅτι ἡ ἐλαχίστη τῶν πράξεών μας εἶνε ὁ πυρὴν τοῦ κερασίου.

Ο ΘΕΟΣ ΚΑΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ

Ὁ Θεὸς τὸν Θάνατον, λυτρωτὴν τῶν πόνων, ἐπεμφεν εἰς ἄβυσσον ἄνδρα γεωπόνον
νὰ τῷ δώσει ἄνεσιν τῶν δεινῶν καὶ κόπων,
καὶ εἰς ἀναπαύσεως νὰ τὸν φέρῃ τόπον.
Ἐφθασεν ὁ Θάνατος, κ' ἐπὶ τῆς καλύβης
τοῦ πτωχοῦ ἐκάθησεν ὡς ἡ ὄρνις ἕβις.
Στεναγμοὶ ἤκούοντο, οἰμωγαὶ καὶ ὀρηνοί,
ὅλη κατέσειετο στέγ' ἡ καλαμίνη.
Πέντε ἐξ ἀνήλικα, καὶ ἀπὸ μητέρα
ὄρφανὰ, τὸν θνήσκοντα ἔκλαιον πατέρα.
«Θνήσκεις, πάτερ; ἔκραζον κύκλωθεν τῆς κλίνης»
«καὶ ἡμᾶς τὰ ἔρημα, ἄχ! ποῦ μὰς ἀφίνεις;»
Ἰκίονεν ὁ Θάνατος καὶ τὰ ἐλυπήθη,
οἰκτιρμὸν ἠσθάνθησεν τ' ἀπονά του στήθη.
Ἄπρακτος ἐπέστρεψεν εἰς τὸν κύριόν του,
κ' ἐνταῦτ' ἠφοδύμενος τὸν φρικτὸν θυμὸν του,
ἄφρονος εἰς τ' οὐρανοῦ ἕστατο τὰς θύρας.
— «Διατί, ὦ Θάνατε, τίς θά προνοήσῃ;
— «Διὰ τὰ παντέρημα τίς θά προνοήσῃ,
«ὅταν καὶ ὁ μόνος των βοηθὸς τ' ἀφήσῃ;»
— «Τρέξε! εἶπ' ὁ Ἄναρχος, τρέξε ν' ἀποσπάσῃς
«λίθον ἀπὸ τ' ἄμετρα βῆθη τῆς θαλάσσης.»
Εἶπε κ' εἰς τὴν θάλασσαν, δίχως νὰ βραδύνη,
ὡς βολὴς ὁ Θάνατος πίπτει μολυβδίνη
καὶ εἰς τὰ οὐράνια μετὰ τήχους ἴσου
φέρει τὸν ζητούμενον λίθον τῆς ἀβύσσου.
— «Θραυσεῖ τον!» εἰς δάκτυλα δύο τὸν λαμβάνει,
τὸν συντρίβει, κ' ἔνδον του σκώληξ ζῶν ἐφάνη.
Τότε ὁ Πανάγιος ἔκραζεν ὀργίλος,
καὶ ὁ ὀλόος ἔτρεμε τ' οὐρανοῦ ὁ κοῖλος.
— «Τίς εἰς τὰ ἀνήλικα βῆθη, ἀποκρίσου!
«συντρίβει τὸν σκώληκα τούτον τῆς ἀβύσσου;
«Τίς ὁμοῦ δι' ἅπαντα προνοεῖ τὰ ὄντα;
«τίς γινώσκει μέλλοντα, πρότερα, πρόντα;
«Τίς ὁμοῦ, ὦ κάθαρμα! κάλλιον γνωρίζει
«ἢ ζῶν ἢ θάνατον πότε νὰ χαρίζῃ;»
Κ' ἐνταῦτ' ἰδὸν τὸ σκῆπτρόν του αἶψ' ἡ δεξιὰ του,
διδ' εἰς τὸν μετάφρονον μίαν τοῦ θανάτου.
Ἠστράψε κ' ἐδρόντησε, τὸν κατακυφάινει,
καὶ κωφὸς ὁ Θάνατος ἀπὸ τότε μένει.
Μάταια τὰ ὠτὰ του ὁ κλαυθμὸς μας κρούει
δὲν ἀκούει δέσιν, θρήνηος δὲν ἀκούει.¹

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * Ἡ ἔνδοξος καταγωγή εἶνε φορτίον βαρύτατον, τὸ ὅποion, ὅστις δὲν τὸ φέρει μετὰ τιμῆς, ἀναγκάζεται νὰ τὸ σύρῃ μετ' αἰσχύνης. (Séguir.)

* * Οὐαὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ὅστις τοῖς τέκνοις αὐτοῦ οὐδὲν ἄλλο δύναται νὰ κα-

1. I. Καρκούτσος.

ταλίσῃ, ἢ χρυσὸν καὶ κτήματα. Ὁ χρυσὸς καὶ τὰ κτήματα καταναλίσκονται, ἢ διαφεύγουσι τὰς χεῖρας ἡμῶν τὸ ὄνομα ὅμως, τὸ διὰ μεγάλων ἀρετῶν σεβαστὸν γενόμενον, ἀποτελεῖ ἱερὸν τέμενος, ὅπερ οὔτε διὰ τῶν φλογῶν τοῦ πολέμου, οὔτε διὰ τοῦ δόλου τοῦ ἀπατεῶνος, οὔτε διὰ τῆς ἀδικίας τῶν δυνατῶν, οὔτε διὰ τῆς ἰσχύος τῶν κακούργων καταστρέφεται. (Zschokke.)

* * Δὲν ἠδυνήθη ποτὲ νὰ ὑποφέρω τὴν κολακίαν. Δὲν λέγω, μήτε διατείνομαι, ὅτι διὰ νὰ φύγῃ τις τὴν κολακίαν, πρέπει νὰ πῆσῃ εἰς τὴν ἀχαριστίαν. Ἀφοῦ δεῖξῃς λόγῳ καὶ ἔργῳ τὴν εὐγνωμοσύνην εἰς τὸν εὐεργέτην σου, ἔκαμες ὅ,τι ἔπρεπε νὰ κάμῃς. Λέγω δι' ἓνα εὐεργέτην, ὅστις ἔχει φρονήματα ἀνθρώπινα, καὶ ὄχι δι' ἐκείνους τοὺς εὐτελεῖς εὐεργέτας, οἱ ὅποιοι κάμνοντες ἐμπορίαν τὴν εὐεργεσίαν, σὲ εὐεργετοῦν διὰ νὰ σὲ αἰχμαλωτίσωσι. (Κοραῆς.)

* * Ἡ ἡδονὴ διαφέρει ἀπὸ τὴν εὐτυχίαν κατὰ τοῦτο, ὅτι ἡ μὲν ἡδονὴ ἀγοράζεται, ἡ δὲ εὐτυχία δὲν πωλεῖται.

* * Οὐδέποτε δύνασαι νὰ δειπνήσῃς καλῶς εἰς τὴν οἰκίαν ἀνοήτου. Δίδει συμβουλὰς εἰς ὄλον τὸν κόσμον, καὶ εἰς τὸν μάγειρόν του ἀκόμη.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ψιττακὸς ἑκατοντούτης.

Πάντες βεβαίως γνωρίζουσι ὅτι εἶδη τινὰ ψιττακῶν ἔχουσι τὸ θαυμάσιον πλεονέκτημα τοῦ νὰ ζῶσιν ἐπὶ μακρότατον χρόνον.

Ἐχομεν νὰ καταλέξωμεν ἐνταῦθα καὶ ἄλλο παράδειγμα, τὸ ὅποion μαρτυρεῖ ὅτι ὀρθὴ εἶνε ἡ κοινῶς ἐπικρατούσα περὶ μακροβιότητος τῶν ψιττακῶν γνώμη.

Ὁ βοτανικὸς δηλαδὴ κῆπος τῶν Παρισίων ἀπώλεσε πρὸ δύο περιήπου ἐτῶν ψιττακὸν, τὸν ὅποion εἶχε φέρει ἀπὸ τῶν Μαρκησιῶν Νήσων ὁ Βουζαινβίλλ κατὰ τὸ ἔτος 1770. ἦτο λοιπὸν ὁ ψιττακὸς οὗτος ἡλικίας ἑκατὸν τριῶν ἐτῶν!

Ἐβάλασαμῶθη δὲ ὁ ἱστορικὴν πλέον ἀξίαν ἀποκτήσας Νονὸς (οὗτος ὠνομάζετο) καὶ κατετέθη εἰς τὸ Μουσεῖον μετὰ τῶν περιεργείας ἀξίων ἀντικειμένων.

Οἱ ὄφεις ἐν τῇ Ἰνδικῇ.

Οἱ ὄφεις εἶνε πολυπληθέστατοι ἐν τῇ Ἰνδικῇ. Ἐβδομήκοντα ἐννέα εἶδη εἶνε μέχρι τοῦδε γνωστά τριάκοντα πέντε μὲν διαιτώμενα ἐπὶ τῆς γῆς, τεσσαράκοντα τέσσαρα δὲ ἐν τοῖς ὕδασι καὶ τῇ θαλάσῃ (τούτων οἱ μᾶλλον βλαβεροὶ εἶνε ὁ καλούμενος κόβρας καὶ ὁ ὀροφάγος.) Χιλιάδες ἀνθρώπων ἀποθνήσκουσι κατ' ἔτος ὑπὸ τῶν δηγμάτων τῶν διαφόρων τούτων ἔρπε-